

prvič slišali te resnično čudne besede: cepec (da je to lese-no orodje?, čakajte, a ni cepec ... cepec?), pant, stava, škopa, gümbla, kopa, kampl, drešmašin. Leta 1991 smo morali že v štartu prekiniti tradicijo, saj je bila vojna in v vojni človek ne hodi na veselice na poljih. Leta 1992 pa smo nadaljevali in potem vsako leto kaj novega, enkrat smo bili na gümli in vrteli drešmašin z geplom (kdor ne razume, naj vpraša, ali pa pride v Jurovski Dol na razstavo o Žetvi, kjer smo vse te pojme razložili kot v slovarju), spet drugič smo delali škope in kazali, kako mojstri s posebnim orodjem pokrivajo slamnato streho. Letos smo vse skupaj ponovili na njivi z visokim pražitom, ki mu rečejo einkorn ali Abrahamovo žito, saj je staro več kot Sveto pismo, in gospodar je tarnal, da se je v žitu zaredila previsoka trava, presneto, ta ekološka pridelava, tisti, ki špricajo, pa nimajo nič slaka!

Čeprav trava ni bila edina stvar, ki nam je letos mešala štrene. Največ težav nam je delal čas, hudiča, ko bi ga le lahko ustavili! Tako mogoče gospod Peppek Zaletinger, naš stalni sodelavec in večni informator, ne bi tako hudo zbolel in se pri svojih 90. letih boril z visoko vročino. Na letošnji Žetvi ga je nadomeščal sin z ženo in menjava generacij je dobro uspela, čeprav smo Pepka vsi pogrešali; nekako ni isto, ko ga ni. Če bi bil čas dober z nami, naše Mičike ne bi tako boleli kolki in mogoče bi jo tudi astma pustila pri miru. Mogoče bi tudi gospodinja Zefika lažje hodila in ne bi potrebovala berge, Štefka, najbolj zagnana med žanjicami, bi imela zdravo kolenno in nemara bi bili vsi skupaj malo bolj gibki. Čeprav: če povemo čisto po resnici, so najbolj gibki med nami tisti, ki imajo pod svojim klobukom največ časa. To je res noro. Najstarejši med nami najhitreje delajo. Pravijo, da zato, ker znajo. Saj ta mladi tudi znajo, le da v času, ko oni zvežejo en pant, gospodinja Zefika zveže vsaj štiri, vmes za-

Tako se veže pant, je pokazala Marica.

FOTO: DANIELE GROCCHI

poje še eno ljudsko in razdeli tri, štiri kozarčke jabolčnika. Pravijo, da je to »normalno«. Tisti, ki nikoli niso »zares« delali na njivi, se tega nikoli ne bodo mogli »zares« priučiti.

Ali to pomeni, da izgubljam o čas? Torej tisti, prejšnji čas, ko so še vsi ljudje znali vrteti srpe in kose in vezati snope? Kam pa je šel tisti čas? Kako se ga najde? In kako obdržati? In sploh: ga je treba obdržati?

Presnete gasilske veselice in plačani špricerji

Ko smo v soboto na njivi družno želi in peli, se je na sosednjem polju naenkrat pojavil kombajn. Ogromen, uf, res ogromen kombajn. Brrrrrh, se je kadilo od njega, brrrrrh, brrrrrh. Ena, dva, tri, že je zmlatil njivo, ki je bila vsaj petkrat večja od naše, mi pa še niti na polovici. Ena, dva, tri, že je zapeljal nazaj na cesto in se odpravil drugam, najbrž požeti še kakšno polje, uf, kakšna ogromna mašina, celo cesto zasede, ves promet ustavi. Ubogi revež, so rekli obiskovalci letošnje

Žetve. Ubogi revež, tisti šofer kombajna. Mi tukaj na njivi v družbi, deset, dvajset ljudi, ki skupaj dela, zraven glasbeniki, cela skupina, klarinet, kitara, harmonika, trobenta, dobri stari jabolčnik in vino, kruh z zaseko, sladka gibanica, on pa tam v mašini čisto sam, brrrrrh, kako se kadi, brrrrrh, ubogi šofer kombajna, mi tukaj v družbi, on pa čisto sam.

Vedno, ko pride poletje, se v

Jurovskem Dolu začnejo ustvarjalni prepiri ob polju. Kaj narediti letos? Je vse to sploh še zanimivo? Vemo: stari običaji sami po sebi so del nekega časa, ki ga ni več, in nihče ne more prijeti časa za krilo kot tista deklica z rutico na glavi, ki na neki fotografiji drži rob mamine kikle; nobeno ohranjanje običaja ne more biti tisto »ta pravo«, v resnici ni nič drugega kot malo teatra in skeča za ljudi, ki traja eno popoldne, potem pa izgine in gre večkrat tudi v pozabo. Kako

Najstarejši najbolj hitro delajo. Kako je to mogoče?

FOTO: DANIELE GROCCHI